

مشارکت در انتخابات؛ مصداق عمل منتظرانه

حجت‌الاسلام والمسلمین سید سجاد ایزداهی
رئیس پژوهشگاه نظام‌های اسلامی

انتخابات اصلی‌ترین نماد مشارکت سیاسی اجتماعی است. برای همین هم حضور حداکثری و اثرگذار در انتخاب کارگزاران، به تغییروتحول جامعه در برخورداری مدیریت مطلوب کمک می‌کند. در این میان جامعه منتظر با افق زمینه‌سازی ظهور زمانی معنای‌یابد که شهروندان آن پای کار و به مسئولیت‌های اجتماعی خود واقف باشند. چنین جامعه‌ای نسبت به آینده و سرنوشت خود بی‌تفاوت نیست و برای انتخاب کارگزاران مناسب دغدغه‌مند است و تلاش می‌کند کسانی را برای عهده‌گرفتن مسئولیت‌ها انتخاب کند که به‌موقع‌بهترین کار ممکن را انجام دهند.

ماهیت حضور در انتخابات با چنین رویکردی و مشارکت سیاسی با این نگاه است که می‌تواند مقدمه تشکیل جامعه مهدوی و ناظر به ظهور باشد و در افراد آمادگی درک چنین جامعه‌ای را ایجاد کند، به شرط آنکه فضای انتخابات در راستای تحقق ارزش‌ها و حاکمیت حق باشد، وگرنه ممکن است انتخابات و حضور و مشارکت هم انجام شود، اما محتوای آن ناظر به کمال و دین‌مداری و کمال و سعادت نباشد. یعنی نفس حضور اگرچه خوب است، انتخاب مناسب و همسو با اهداف مطلوب اهمیت بیشتری دارد و ما را به افق‌های نتایج ازپیش تعیین شده می‌رساند.

فارغ از اینکه چه کسی توسط مردم انتخاب می‌شود و اسامی چه کسی برای مسئولیت از صندوق‌های رأی خارج می‌شود، نفس حضور مردم در انتخابات اهمیت دارد. چون این مشارکت و حضور به‌معنای همراهی با نظام و مخالفت با آن‌هایی است که امنیت و سلامت کشور را نمی‌خواهند و با موازین و قوانین همراهی نمی‌کنند. اینکه بر حضور پرشور و حداکثری تأکید می‌شود، به‌معنای حمایت از نظام است.

اگر حضور مردم در انتخابات حداکثری باشد، طبیعتاً امنیت را در جامعه تضمین می‌کند. برای همین، انتخابات و اصل انتخاب‌کردن فارغ از منتخبان، موجب قدرت ملی و ضامن امنیت و دفع‌کننده تهدیدات و خطرات است. همین کارکرد است که شرکت در انتخابات را مصداقی از عمل صالح می‌کند. اگر این عمل صالح به انتخاب فرد صالح هم ختم شود، کارآمدی نظام را ارتقا می‌دهد. در سایه این امنیت و کارآمدی است که جامعه می‌تواند آرمان ظهور را دنبال کند و درصدد ایجاد زمینه‌های ظهور امام عصر^(ع) باشد، وگرنه نمی‌توان و نمی‌شود چنین انتظاری داشت!

دراین باره نمی‌توان به چند شاخصه اکتفا کرد، اما کارگزار تراز جامعه منتظر حداقل باید دو ویژگی اصلی را داشته باشد؛ یکی دانایی و دیگری توانایی. کارگزاری که دانایی دارد اما توانایی اجرا ندارد یا توانایی دارد اما از دانایی لازم برخوردار نیست، گره از کار مردم باز نمی‌کند. مردم‌داری، تعهد به آرمان‌های نظام و اسلام و تخصص مهم است.

در جامعه منتظر برای انتخاب اصلاح، نگاه ما باید به کسانی باشد که رویکرد محدود و صرفاً اقتصادی به درون ندارند و نگاهشان فراگیر، جهانی و منطقه‌ای است. ما از این مسیر به‌سمت ظهور و مهدویت مطلوب و مدینه فاضله پیش می‌رویم.

ما باید تلاش کنیم و بستری مهیا کنیم تا جبهه حق توسعه بیابد. وقتی زمینه فراهم شد، منجی موعود می‌آید و کاری را که باید انجام می‌دهد، وگرنه در فضای سراسر ظلمت که مردم آن بی‌خیال و منزوی هستند و عملی ندارند، از منجی هم کاری برنمی‌آید. به‌تعبیر امیرالمؤمنین^(ع) کسی که مورد اطاعت قرار نگیرد، اثری نخواهد داشت! چنان که خود امام علی^(ع) با خواست مردم خلافت را برعهده گرفتند و چون مردم تلاشی نکردند، ایشان ۲۵ سال خانه‌نشین شدند. ازاین‌رو، منتظران ظهور باید بدانند موعودگرایی به‌معنای انزوانیست، بلکه همان‌طور که در روایات تصریح شده، انتظار عمل و بسترسازی است و مشارکت‌های اجتماعی مثل حضور در انتخابات به عمل منتظرانه آن‌ها کمک می‌کند.

بردارو بخوان

هم‌زمان امام حسین^(ع)

پای‌منبربودن برای همه ما درس‌های زیادی دارد، اما اینکه در محرم‌ها پدران و مادران ما پای منبر چه اشخاصی می‌نشستند که به درک عمیقی از دین اسلام رسیدند و توانستند آموزه‌ها و عبرت‌های دینی به‌ویژه عاشورای حسینی را با زندگی‌شان پیوند بزنند و در تغییرات اجتماعی آن دوره نقشی مؤثر بازی کنند نیز از آموزه‌های این منابر و مجالس وعظ و درس بوده است. رهبر معظم انقلاب در محرم سال ۱۳۵۱ در هیئت انصارالحسن^(ع) که یکی از هیئت‌های پرمخاطب و پرشور و انقلابی آن سال‌ها بود، از سوم تا دوازدهم محرم به سخنرانی پرداختند و در ۱۰ جلسه سخنرانی، بیاناتشان را درباره سیره ائمه در قالب انسان ۲۵۰ساله مطرح کردند. اثری که امروز به شما معرفی می‌کنیم، کتاب «هم‌زمان حسین^(ع)» با محوریت بررسی سیره چهار امام، از امام سجاد^(ع) تا امام کاظم^(ع) است. با خواندن این کتاب می‌توانید دریچه‌ای متفاوت به روی آموزه‌های ائمه^(ع) در ذهن خود باز کنید.

برشی از متن کتاب:

کتاب «هم‌زمان حسین^(ع)» مشتمل بر ۱۰ سخنرانی رهبر معظم انقلاب در ماه محرم سال ۱۳۵۱ است.

ایشان بین سال‌های ۱۳۴۶ تا ۱۳۵۵ به‌تناوب در مناسبت‌های مذهبی به تهران مسافرت و در جلسات مختلف سخنرانی می‌کردند. در محرم سال ۱۳۵۱ نیز به تهران عزیمت می‌کنند و در هیئت انصارالحسین^(ع) و برخی جلسات دیگر به سخنرانی می‌پردازند.

هیئت انصارالحسین^(ع) از هیئت‌های پرشور و انقلابی تهران بود و بسیاری از مبارزان انقلابی در جلسات این هیئت شرکت می‌کردند و سخنرانان این جلسه نیز از میان روحانیان انقلابی انتخاب می‌شدند. معظم‌له از ابتدای تأسیس این هیئت بارها در آن سخنرانی کرده بودند.

ایشان از سوم محرم تا دوازدهم محرم از ساعت ۷:۴۰ تا ۹ صبح در این هیئت بیاناتشان را در موضوع سیره امامان معصوم^(ع) در قالب طرح انسان ۲۵۰ساله مطرح می‌کنند.

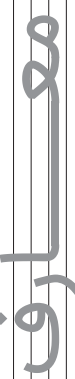
تمرکز اصلی این بیانات بر تحلیل زندگی امام سجاد^(ع) تا امام کاظم^(ع) است؛ چهار امام عزیزی که در اذهان متشرعان آن زمان بیشتر به‌عنوان افرادی ساکت و منزوی معروف بوده‌اند.

این بیانات – همان‌طور که خود ایشان هم در برخی از جلسات اشاره کرده‌اند– بیش از آنکه یک سخنرانی باشد، یک بحث تحلیلی و علمی است. ایشان به ذکر کلی نظرانشان اکتفا نکرده‌اند و برای هر موضوعی که مطرح می‌کنند، شواهد متعدد تاریخی و روایی را پیش روی مخاطب می‌گذارند.

شماره ۱۴
شهریور ۱۳۹۷
۱۳۹۷ هجری قمری
شماره ۱۴۵۵

۱۴

همه آنچه باید پیش از ورود به ماه محرم بدانیم

سلا محرم

حمیده‌ذاکری هر یک از روزهای خدای برای مانکنه‌ای برای تأمل کردن دارد و هیچ روزی با روز دیگر یکی نیست. در تقویم ما شیعیان هم اول سال با ماه محرم، ماه غم‌آلود و جز آنگیز آغاز شده است؛ ماهی که درباره‌شان آن باید قبل از رؤیت هلال ماه غم، بیشتر بدانیم و برای ورود به آن باید آمادگی لازم را در خودمان ایجاد کنیم و با ذهن، روان، جسم و قلب و روحی آماده به استقبال این ماه حسینی برویم تا بتوانیم نهایت استفاده را از ایام ببریم.

اول
کسب معرفت: قبل از هر چیزی باید آگاهی‌مان را افزایش دهیم. این شناخت و آگاهی می‌تواند در دو بخش صورت بگیرد؛ معرفت به محرم یعنی آندیشیدن در معارف عاشورا و معرفت به صاحب محرم یعنی شناخت امام و انگیزه‌های حضرت سیدالشهدا^(ع) و شهدای کربلا.

راه کسب معرفت: مطالعه، یادکست‌گوش‌کردن و تماشای فیلم و سریال.

دوم
مراقبت کنیم: آمادگی تنها در تفکر و اندیشه کافی نیست، بلکه به‌صورت عملی هم باید اقدام انجام داد. قبل از محرم چند روز مراقب گوش و چشم و دست و زبان و سایر اعضای بدنمان باشیم و در مراعات حال آن‌ها بکوشیم. باید مراقب آنچه می‌شنویم باشیم تا در ماه محرم توفیق شنیدن مقتل، مرثیه، فضایل و مناقب اهل بیت^(ع) به‌ویژه خامس آل عبا^(ع) را داشته باشیم.

اعمال ماه محرم

شب و روز اول ماه محرم	روزه	دعای اول ماه
هنگام رؤیت هلال ماه محرم، مستحب است تکبیر بگوییم و اگر می‌توانیم دعای مشروحی را که سید بن طاووس در «اقبال الاعمال» آورده است، بخوانیم.	در روایتی از پیامبر ^(ص) آمده است روزه‌دار این روز مانند کسی است که در طول سال بر انجام خیر مداومت داشته باشد و تا سال آینده از فتنه‌ها محفوظ خواهد بود و اگر بمیرد، وارد بهشت خواهد شد.	مرحوم شیخ طوسی بیان کرده است که مستحب است دهه اول محرم را روزه بگیرید؛ ولی در روز عاشورا از غذا و آب امساک کنید. اما روزه نگیرید.
دعای اول ماه	روزه	دعای بعد از نماز اول ماه
نماز	احیای شب عاشورا	از امام رضا ^(ع) نقل شده است که پیامبر ^(ص) دعایی با این فراز را سه مرتبه قرائت می‌فرمودند: اللَّهُمَّ اِنَّكَ الْإِلَهَ الْقَدِيمُ، وَ هَذِهِ سَنَةٌ جَدِيدَةٌ، فَاسْتَلْكَ فِيهَا الْعِصْمَةَ مِنَ الشَّيْطَانِ.
در شب اول محرم صد رکعت نماز بخوانید و در هر رکعت سوره «حمد» و «قل هو الله» را بخوانید و هر دو رکعت را به یک سلام پایان دهید.	پیامبر ^(ص) در شب عاشورا، چهار رکعت نماز بگذارد و در هر رکعت یک مرتبه «حمد» و پنجاه مرتبه سوره «توحید» را بخوانید و بعد از سلام ذکر خدا را بسیار بگوید و بر سرسل صلوات بفرستد و تا مقداری که ممکن است، بر دشمنان اهل بیت ^(ع) لعنت کند.	نماز صد رکعتی بدین شرح: هر دو رکعت بایک سلام که در هر رکعت یک مرتبه «حمد» و سه بار سوره «توحید» را بخوانید و پس از پایان این نمازها، تهناتبار بگویید: «شَهِدَ اللَّهُ بِالْحَمْدِ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ وَلَا خَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا لِلَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ».
نماز توصیه‌شده از پیامبر ^(ص) نیز چنین است؛ در رکعت اول سوره «حمد» و سوره «انعام» و در رکعت دوم سوره «حمد» و سوره «یس».	نماز شب عاشورا	نماز دیگر هم نماز اول هر ماه است که شرحش در مفاتیح آمده است.

اعمال روز عاشورا	تسلیت بگویند	لعن قاتلان امام حسین ^(ع)
رفتن به زیارت امام حسین^(ع)	در روز عاشورا برخیزید و بر رسول خدا^(ص) و ائمه اطهار^(ع) سلام کنید و آنان را برای این مصیبت بزرگ، تسلیت بگویید و این دو زیارت را بخوانید؛ «السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا وَارِثَ آدَمَ صَفْوَةَ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا وَارِثَ نُوحٍ...» و «...السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا ابَا مُحَمَّدٍ الْخَسَنَ، أَحْسَنَ اللَّهِ لَكَ الْعِزَّةَ فِي أَخِيكَ الْخَسَنِ...».	در روز عاشورا از لعن و بیزاری جستن از قاتلان آن حضرت غافل نشوید و بر این امر اهتمام ورزید و هزار مرتبه بر قاتلان آن حضرت لعنت کنید و بگویید؛ «اللَّهُمَّ الْعَن قَتْلَةَ الْخُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلام.»
غسل زیارت	ماتم‌زده باشید	سوره توحید بخوانید
در بعضی روایات به استحباب غسل کردن برای زیارت روز عاشورا نیز اشاره شده است.	امام باقر^(ع) فرمودند؛ شیعیان در این روز به یکدیگر تسلیت بگویند و چه بهتر که با این جمله‌ها باشد؛ «عَظَّمَ اللَّهُ أَجُورَنَا بِمُصَابِنَا بِالْخُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ، وَ جَعَلَنَا وَآثَاكُم مِّنَ الْقَالِيلِينَ بِثَارِهِ، مَعَ وَلِيِّهِ الْإِمَامِ الْمَهْدِيِّ مِّنْ آلِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِمُ السَّلَام.»	شایسته است شیعیان در این روز دست از کسب‌وکار بکشند و نیازهای خانه را آن روز تهیه و ذخیره نکنند و به عزاداری و نوحه‌سرایی بپردازند و همچون کسانی که عزیزترین افراد خویش را از دست داده‌اند، غم‌زده و اندوهگین باشند.
زیارت عاشورا بخوانید	با حالت اندوه و ماتم روز را سپری کنید و به شادی اظهار نکنید، زیرا در روز عاشورا باید از شوخی و خنده و دیگر سرگرمی‌های مسرت‌بخش دنیوی خودداری کرد.	امام صادق^(ع) فرمودند؛ هر کسی در روز عاشورا هزار مرتبه سوره «توحید» را بخواند، خداوند رحمان به وی نظر (رحمت) افکند و هر کسی را که خداوند رحمان نظر کند، وی مجازات نخواهد شد.

خواندن زیارت امام حسین^(ع) معروف به «زیارت عاشورا» در این روز ثواب فراوانی دارد. این زیارت را می‌توان از راه دور یا نزدیک خواند و بسیار بافضیلت است.

